

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ (ПУЕТ)

**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
ТА РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ
ZERO-WASTE У ХАРЧОВИХ
ТЕХНОЛОГІЯХ І СФЕРІ
РЕСТОРАННОГО, ГОТЕЛЬНОГО
ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

(4–5 грудня 2023 року, м. Полтава)

**Полтава
ПУЕТ
2024**

УДК
I-00

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Полтавського університету економіки і торгівлі заборонено

Редакційна колегія:

I-00 **Інноваційні** технології та реалізація концепції Zero-waste у харчових технологіях і сфері ресторанного, готельного та туристичного бізнесу : матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (4–5 грудня 2023 року, м. Полтава). – Полтава : ПУЕТ, 2023. – 303 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-R). – Текст укр., англ. мовами.

ISBN 978-966-184-

Анотація.

УДК

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

ISBN 978-966-184-

© Полтавський університет
економіки і торгівлі, 2024

Н. Г. Босецька Zero-waste у ресторанному бізнесі.....	208
Т. В. Бровенко, О. Дичко Вегетаріанство: вплив на здоров'я, екологічні та етичні аспекти.....	211
К. Vovk, A. Motorna Analysis of the conditions for the development of ecological tourism in Ukraine.....	214
О. М. Гаталяк, Н. М. Ганич Деякі аспекти концепції Zero-Waste у сфері ресторанного бізнесу.....	217
О. Horobets, I. Orehovskiy Ways of organic waste processing in European restaurants.....	220
О. Horobets, G. Stasiulioniene The relevance of the Zero Waste concept for restaurant establishments	221
Л. В. Городянська Тенденції розвитку підприємництва в туристичній діяльності в умовах сьогодення	223
І. В. Дочинець Переваги впровадження Zero-Waste в закладах ресторанного господарства.....	226
І. В. Дочинець, О. М. Кирніченкова Концепція Zero Waste в сфері готельного та ресторанного бізнесу	228
М. В. Дроботова, В. В. Луценко Туристична сфера та інноваційний розвиток	231
В. В. Дуб, Ю. М. Радутна Екологізація закладів індустрії гостинності	234
Т. В. Капліна, А. С. Капліна Реалізація принципів «Zero-waste» в готельному бізнесі світу і України	237

Список використаних джерел

1. Мала І. Навіщо туристичному бізнесу діджиталізація. URL: <https://nv.ua/ukr/biz/experts/navishcho-turistichnomu-biznesu-didzhitalizaciya-2509752.html> (дата звернення: 15.11.2023).
2. Маховка В. М. Інтерактивні та Smart-технології в туризм / В. М. Маховка. Методологія та практика сталого розвитку туризму : кол. моногр. Полтава : ПП «Астроя», 2018. С. 148–154.
3. Шамлікашвілі В. А. Віртуальний туризм як новий вид туризму. Креативна економіка. 2014. № 10 (94). С. 128–138.

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ЗАКЛАДІВ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ

В. В. Дуб, канд. техн. наук, доцент;
Ю. М. Радутна, освітньо-професійна програма «Готельно-ресторанна справа», група 241-2-ДМГ
Херсонський державний аграрно-економічний університет

Одним з пріоритетних завдань збалансованого розвитку України є застосування нових принципів та ефективних заходів, націлених на інтеграцію екологічної складової в усі галузі економіки. Необхідність екологізації визначається законами України № 2697-VIII від 28.02.2019, «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року», №1264-XII від 08.10.2023 «Про охорону навколишнього природного середовища» та іншими екологічними законами та нормативно-правовими актами держави.

У світі щорічно утворюється біля 2 млрд тонн побутових відходів, і ця кількість збільшується з кожним роком. За прогнозами Світового банку, до 2030 року кількість відходів може зрости до 2,58 млрд т, а до 2050-го – до 3,77 млрд т. Ситуація зі сміттям в Україні взагалі критична – переважна більшість полігонів твердих побутових відходів заповнена на 80–95 % [1].

Згідно з даними Міжнародної організації з питань продовольства та сільського господарства при ООН [2], близько третини обсягу світового продовольства втрачається або йде у відходи. Це не лише дані про втрати харчових продуктів, а й втрати ресурсів, які були витрачені на їх створення. Біля 40 % всіх продуктів харчування, що потрапляють у відходи, припадають на бізнес орієнтований на споживачів, зокрема на ресторанный та готельний.

На сьогодні туристична сфера щорічно генерує 5 % світового діоксиду вуглецю згідно із дослідженнями вчених [3].

З метою мінімізації негативного впливу на екологію спричиненого своєю господарською діяльністю, завдяки зменшенню витрат енергоносіїв та інших природних ресурсів, почали з'являтися готелі екологічного типу. Так з 1994 року закладам сфери готельного бізнесу терміном на 1 рік присвоюється знак «Green Key». Green Key засновано в Данії Датською радою для відпочинку на природі, HORESTA (Асоціація готельної, ресторанної та туристичної індустрії в Данії) та Асоціацією керівників датського туризму. Міжнародна екологічна програма «Green Key» («Зелений ключ») є частиною Foundation for Environmental Education (Міжнародної організації з екологічної освіти). Екомаркування даної організації станом на 14 листопада 2023 року присвоєно понад 4 400 готелям та іншим закладам сфери гостинності у більш ніж 60 країнах світу [4].

В Україні знаком «Green Key» відзначені 7 готелів: 1 в Івано-Франківській області (Radisson Blu Resort, Буковель), 1 в с. Митниця Васильківського району Київської області (Maison Blanche,) та 5 в м. Київ (Ecohouse Hotel Galera, Park Inn by Radisson Kyiv, Troyitska Radisson Blu Hotel, Radisson Blu Hotel Podil та InterContinental) [5].

Хоча не лише вищезазначені заклади приділяють увагу питанням Zero-waste. Так, наприклад, Premier Hotel Dnister, коктейль-бар Sino Experimental, ресторан мексиканської кухні Taso Taso Taqueria стали переможцями проекту «Впровадження принципів Zero Waste в готельно-ресторанному бізнесі України для його адаптації до вимог Паризької кліматичної угоди в умовах російського вторгнення» [6].

Протягом квітня-вересня 2023 дві організації-члени **Zero Waste Alliance Ukraine (ZWAU)**: ГО Екологічні новини (м. Херсон) та ІГ Mariupol Zero Waste (м. Маріуполь), а також ГО Društvo Ekologi brez meja (Словенія) реалізовуватимуть проект щодо впровадження принципів «нуль відходів» і кліматично дружніх рішень у закладах гостинності (HORECA) України [7].

На даний час заклади тимчасового розміщення такого типу пропонують різну еко-продукцію, наприклад, шампуні, гелі для душу, мило, лосьйони, кондиціонери з упаковкою, яка швидко розкладається в землі, а самі засоби не містять силіконів,

синтетичних поверхнево-активних речовин, парабенів які забруднюють воду. Таку продукцію ще називають продукцією «zero waste» (у перекладі з англійської – «нульові відходи») [8].

Не зважаючи на популяризацію екологічних інновацій в готельно-ресторанному бізнесі, в Україні вони недостатньо розвинені через їх високу вартість впровадження.

На наш погляд, будь-які ініціативи стосовно «озенення» діяльності закладів сфери гостинності є актуальними, але першочерговим кроком на шляху до екологічності є сортування відходів. Для повноцінного осмислення негативного впливу людини на довкілля наведемо деякі цифри: звичайний офісний папір розкладається протягом двох років; консервні залізні банки – 10 років; алюмінієва фольга та батарейки – більше 100 років; пластикові пляшки – 180–200 років; алюмінієві банки – 500 років та скло протягом 1 000 років [3]. Наведені цифри є суттєвим стимулом для сортування, а заклади тимчасового розміщення як заклади, через які проходять тисячі людей щорічно, мають суттєві важелі впливу на формування в суспільстві бренду екологічності.

Список використаних джерел

1. Панасицька О. Менше відходів – більше ресурсів: як працює розширена відповідальність виробника у контексті циркулярної економіки [Електронний ресурс]. URL: <https://voxukraine.org/menshe-vidhodiv-bilshe-resursiv-yak-pratsyuye-rozshyrena-vidpovidalnist-vyrobnyka-u-konteksti-tsyrkulyarnoyi-ekonomiky>.
2. Офіційний сайт Міжнародної організації з питань продовольства та сільського господарства при ООН [Електронний ресурс]. URL: <http://www.fao.org/save-food/en>.
3. ТОП еко-ініціатив, які українські готелі можуть використовувати вже сьогодні [Електронний ресурс]. URL: <https://ecolog-ua.com/news/top-eko-iniciatyv-yaki-ukrayinski-goteli-mozhut-vykorystovuvaty-vzhe-sogodni>.
4. Офіційний сайт міжнародної організації «Green key» [Електронний ресурс]. URL: <https://www.greenkey.global>.
5. Абрамова А. Г., Мирошник Ю. А. Еко-тренд в сфері гостинності: економічні та соціальні аспекти // Електронний журнал «Ефективна економіка» № 5 2020 [Електронний ресурс]. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2020/84.pdf.
6. Як готелі та ресторани Львова впроваджують політику «нуль відходів» [Електронний ресурс]. URL: <http://www.lvivconvention.com.ua/23394-2/>

7. Проект ZeroWaste&ClimateFriendly у HORECA продовжує свою роботу [Електронний ресурс]. URL: https://zerowaste.org.ua/2023/04/14/zerowaste_horeca_prodozvhenia.
8. Тарасюк В. С., Миронов Ю. Б. Екологічні інновації в індустрії гостинності // Мат. І Міжнар. наук.-практ. конф. «Інновації, тренди та перспективи індустрії гостинності» (м. Львів, 12 грудня 2019 р.) Львів : ЛТЕУ, 2019. С. 165–68.

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПІВ «ZERO-WASTE» В ГОТЕЛЬНОМУ БІЗНЕСІ СВІТУ І УКРАЇНИ

Т. В. Капліна, д-р техн. наук, професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної та курортної справи;

*А. С. Капліна, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри готельно-ресторанної та курортної справи
Полтавський університет економіки і торгівлі*

Природне середовище є складною, динамічною системою, в якій співіснують різні екосистеми в гармонії одна з однією. Проте, в сучасному світі ця гармонія часто порушується внаслідок діяльності людини, що завдає шкоди екологічній цілісності. Тому на порядку денному стоїть важливе питання збереження натуральної рівноваги в природному середовищі.

Готельна індустрія має значний вплив на навколишнє середовище, для його зменшення на природу, підприємці повинні впроваджувати інноваційні ефективні технології.

Філософія «Zero-waste» (нульових відходів) може бути застосована в готельному бізнесі для оптимізації використання ресурсів шляхом мінімізації відходів та споживання ресурсів. Саме цей підхід дозволяє готелям якісно управляти відходами (табл. 1).

Таблиця 1 – Напрями прийняття філософії «Zero-waste» в готелях

Назва напрямку	Дії з реалізації
Зміна використання одноразових предметів	Мінімізація використання одноразового посуду, пластикових пляшок, соломок та інших схожих предметів шляхом впровадження альтернативи, яка може бути використана багаторазово
Вторинна переробка та використання матеріалів	Впровадження в готелі програми сортування відходів та співпраці з пунктами вторинної переробки

Наукове видання

**ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ
ТА РЕАЛІЗАЦІЯ КОНЦЕПЦІЇ
ZERO-WASTE У ХАРЧОВИХ
ТЕХНОЛОГІЯХ І СФЕРІ
РЕСТОРАННОГО, ГОТЕЛЬНОГО
ТА ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції

(4–5 грудня 2023 року, м. Полтава)

Дизайн обкладинки *П. В. Кійченко*
Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 17,6.
Зам. № ____/____.

Видавець і виготовлювач
Полтавський університет економіки і торгівлі
к. 48, вул. Івана Банка, 3, м. Полтава, 36003.
E-mail: pvv.puet@gmail.com.

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 7892 від 21.07.2023 р.

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

СЕРТИФІКАТ

засвідчує, що

В.В. Дуб

брав(ла) участь у
Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції
«Інноваційні технології та реалізація концепції Zero-waste
у харчових технологіях і сфері ресторанного, готельного та
туристичного бізнесу», 4-5 грудня 2023 року
(15 годин, 0,5 кредиту)

Ректор

Олексій НЕСТУЛЯ

POLTAVA UNIVERSITY OF
ECONOMICS AND TRADE

СЕРТИФІКАТ

засвідчує, що

Ю.М. Радутна

брав(ла) участь у
Міжнародній науково-практичній інтернет-конференції
«Інноваційні технології та реалізація концепції Zero-waste
у харчових технологіях і сфері ресторанного, готельного та
туристичного бізнесу», 4-5 грудня 2023 року
(15 годин, 0,5 кредиту)

Ректор

Олексій НЕСТУЛЯ